

Kronika Nadbużańska

Demokratyczny tygodnik regionalny

Chełm — Hrubieszów — Włodawa

Zamierzchłe zmyry

(Na trzy dni przed uroczystościami naszymi, jakie odbyły się w 7 p.p. Leg-pewne dobrze nam z czasów przedwo-jennych znane jednostki starały się na swój sposób, publicznie, radosne nasze chwile zamącić. W związku z tem zamieszczamy nadesłany nam ze sfer społeczeństwa artykuł, dający zasłużo-ną odprawę niefortunnym macielom życia publicznego w Chełmie.)

Po dłuższej przerwie zjawili się znowu i odezwały ponurym warcze-niem pokutujące u nas zmyry caryzmu. Niewystępują one pod własnym imieniem, lecz pod płaszczykiem „dzia-łaczy ukraińskich”. Podniecił ich widocznie uroczysty obchód święta ziemi Chełmskiej, a przedewszyst-kiem zapowiedziany przyjazd Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, któ-rego gościna tak żywo poruszyła umysły i serca obywateli, witeją-cych w Jego Osobie symbol wła-snego odrodzenia i Majestat wskrze-szonej Ojczyzny.

Nie pisalibyśmy o tych pomrukach wściekłości ocalałych z pogromu rewolucyjnego starych urzędników moskiewskich — panów Roczników i towarzyszy, gdyby występowali we własnym imieniu. Wystarczającą aż nadto byłaby wtedy interwencja naszych władz administracyjnych, które i w tym wypadku zlikwidowa-ły nikczemne ulotki, pisane i wy-dawane przez tych, których Rzecz-pospolita osłoniła od ostatecznej zguby. Ale stanowczo i wyraźnie musimy napiętnować politycznych kombinatorów, którzy ziarno nie-zgody starają się rzucić między nas i naszych spokojnie pracujących i lojalnie do Państwa odnoszących się współobywateli wyznania prawos-ławnego.

Ludność prawosławna ziemi Chełmskiej posiada, jak w całej zresztą Polsce, pełną swobodę wy-znania i manifestowania swych uc-zuć religijnych, które w najbar-dziej uroczystych momentach asy-stowane są przez reprezentantów władzy państwowej polskiej, czego wymownym przykładem jest choćby udział oddziałów honorowych wojska polskiego ze sztandarem i or-kiestrą w święcie Jordanu. Ducho-wieństwo prawosławne posiada własną hierarchję i swobodę orga-nizacji, ma właściwe sobie miejsce we wszystkich wystąpieniach publi-cznych i spełnia funkcję państwo-wą w urzędach stanu cywilnego. Wyznanie prawosławne nie jest przeszkodą w uzyskaniu stanowiska w wojsku, urzędach państwowych, samorządowych czy sądownictwie.

Przejrzyjcie, panowie, listy pra-cowników miejscowych urzędów i sprawdźcie, ilu waszych współwy-znawców pełni funkcje publiczne obok nas... również gospodarzy tej ziemi, ilu cieszy się pełnią praw i nie odczuwają różnicy swej narodo-

wości i religii. Was tam, rzecz pro sta niema, ale i wy też macie moż-ność żyć, nawet ciągnąć zyski z nieruchomości, któreście wzniesli w okresie waszej tu okupacji i do których pozwolono wam wrócić. Oszaleli z grozy po runięciu caryzmu i potężnym ciosie rewolucji która was zwała ze stopni władzy, zbici i w łachmanach, ciągnęliście żalonym pochodem w stronę Polski szukając w niej ratunku i ocalenia.

Potulność, jaką okazywaliście w pierwszych latach pobytu wśród nas, malała w miarę jak odżywia-liście się na polskim chlebie i za-pominaliście o otrzymanych cięgach.

Czyżby drażnił już was dziś roz-wój potęgi i mocy naszej i czyż śnią się wam jeszcze sny przeszło-ści i echa dzwonów carsławnych w Chełmie? Czyż dlatego staracie się wzmówić rzekomą krzywdę w miejscową ludność, pracującą na-równi z nami nad odbudową zanie-dbanych w okresie niewoli i zni-szczonych przez burzę wojenną naszych wiosek i miast, naszego wspólnego dobra i majątku naro-dowego i państwowego? Wylewacie fałszywe łzy nad zburzonymi pom-nnikami carskiej u nas przemocy? Okładacie to żalosna postać cara Mikołaja II, któregoście tchóraliwie odstąpili i pozwolili haniebnie zamordować, stała się symbolem u-kraińskiego ludu?

Gościnność i prawa obywatelskie mają swoje granice.

Przypominać nam, panowie, za-głośnie trochę, że jesteście wśród nas i chcecie burzyć, panie „ukra-iński” redaktorze R., naszą cierpli-wość i naszą tolerancję.

Daremne zachody i spóźnione próby, panowie!

Dla pracującego spokojnie ludu prawosławnego mieliśmy i mamy z własnej woli równe prawa i wolny dostęp do stanowisk państwo-wych, lecz na przypominające się nam ponurem warczeniem zamle-rzchłe zmyry caryzmu znajdziemy w wasze potrzeby odpowiedni i sku-teczny... tłumik.

Chełmianin

Stop!

Przyjmuje do malowania makaty, obrazy, laurki, mapy i t. d.

Wiadomość: „Zwierciadło“, Lubelska 56.

Pożyczka Narodowa w pow. chełmskim.

Jak donosi prasa krajowa, prze-bieg akcji subskrypcyjnej w Polsce przedstawia się aż nadto zadowal-niająco. Pożyczka rozpisana zosta-ła jak wiadomo na ogólną sumę 120.000.000 zł. Tymczasem już w dniu 2 października stan sumy subskrybowanej przewyższał roz-pisaną sumę więcej niż podwa-kroć.

Taki nadszpedziewanie pomyślny wynik (i to przed terminem zamknięcia akcji) budzi wprost entuzjazm i każe myśleć, że obywatel polski dojrzał, potrzeby kraju rozumie i że w chwili decydującej można na nim polegać. A takim momen-tem decydującym (jeśli wziąć pod uwagę ogólny stan kryzysowy) była akcja Pożyczki, która nie tylko że się udało, ale przekroczyła już me-tę, prześcignęła samą siebie.

Na tle tego nadszpedziewanego rezultatu lansowano (już 2 X) pogło-ski, że akcja Pożyczki zostanie zam-knięta 4 października, gdyż nie ma potrzeby jej aż do 7-go docią-gać.

Jeśli chodzi o województwo lu-belskie, to jak wynika z wywiadu, udzielonego mi przez prezesa Izby Skarbowej w Lublinie p. Jana Grab-skiego, przebieg akcji subskrypcyjnej miał się tu — dość dobrze (2.500.000 zł. poza urzęd. i wojsk. — 2-X-33). Na pierwszym miejscu — przemysł i handel; na II — wolne zawody. Przy szczegółowym jed-nak porównaniu powiatów okazuje się, że do dnia 2 października Chełm został mocno tytle, będąc zdystansowany przez Zamość (czte-rokrotnie), a nawet Hrubieszów, Tłumaczy się to okresem świąt żydowskich, co nie mogło się na akcji nie odbić.

Według informacji Chełmskiego Powiatowego Komitetu Obywatel-skiego Pożyczki Narodowej, do dnia 2-X rozesłano około 4.000 wezwań (przemysł, większy handel). Wezwa-ni w 80% subskrybowali. Reklama-cyj nadesłano 160. Dziesiątą część reklamacyj uwzględniono, 90% za-łatwiono odmownie. Najbardziej pomyślnymi dniami okazały się 25, 26 i 27 września (trzy kolejne dni po odejździe P. Prezydenta Rzeczypospolitej).

Jak i wszędzie, zauważyć można niewspółmierność między możliwo-ścią subskrybenta a subskrybowaną sumą. Można powiedzieć, że subskrybują biedniejsi, zamożniejsi natomiast są bardziej w tym kie-runku wstrzemięźliwsi.

Przypomnieć w tym miejscu na-leżałoby wruszającą postać pewne-go pięciomorgowego gospodarza z Hrubieszowskiego (koń i krowa) Uciął za dobrych czasów 1000 zł.

i przechował je jakoś aż do dzi-siejszego trudnego czasu. Zrozu-miałwszy akcję Pożyczki jako cięż-ką chwilę Państwa, potrzebujące-go ofiar bezzwrotnych, przyniósł nie czekając wezwania, te swoje 1000 zł., wysypał na stół i rzekł:

— Daję wszystko, co mam, aby Polska nie zbankrutowała...

Kiedy mu wytłumaczono, że nie wymaga się od niego, niezamoż-nego, ofiary i to aż takiej sumy, że jest to tylko pożyczka, że zwró-core mu będą i kapitał i procent, długo opierał się, by potraktowa-no go jako ofiarnika bezinteresownego.

Szczęśliwym dniem dla K. K. O-pow. chełmskiego okazał się 2 paź-dziernik, w którym przewinęło się tam około 160 subskrybentów, sub-skrybując na ogólną sumę 16.000 zł.

Wyniki subskrypcji z placówek subskrypcyjnych w okręgu Urzędu Skarbowego w Chełmie (powiat chełmski) od 18 września po dzień 3 października — unaczyniają po-niższe 2 zestawienia.

Od 18-IX do 27-IX włącznie
(bez wskazania placówek)

Data	Ilość subskrybentów	Nominalna wartość subskrybowanej kwoty
18-IX	2	550 zł.
19-IX	—	—
20-IX	1	250 zł.
21-IX	1	1.000 zł.
22-IX	2	150 zł.
23-IX	6	900 zł.
25-IX	5	1.050 zł.
26-IX	16	2.750 zł.
27-IX	49	6.900 zł.
Ogółem	82	13.750 zł.

Od 28 września do 3 października włącznie.

Nazwa placówki subskrypcyjnej	28-IX		29-IX		30-IX		1-X		2-X		3-X	
	ilość subskrypcyj	nominalna wartość	ilość subskrypcyj	nominalna wartość	ilość subskrypcyj	nominalna wartość	ilość subskrypcyj	nominalna wartość	ilość subskrypcyj	nominalna wartość	ilość subskrypcyj	nominalna wartość
Kom. K. O. Pow. Chełmsk.	63	10 600	54	11.000	19	3.400	18	1.550	110	15.800	155	15.250
Urząd Pocztowy w Chełmie	1	50	1	50	92	11.050	—	—	22	1.300	10	1.050
Urząd Pocztowy w Rejowcu	1	200	—	—	1	50	—	—	26	1.900	42	2.500
Urząd Poczt. w Siedliszczu	—	—	69	5.400	1	50	—	—	7 25	350 2.250	21	1.450
Ajencja Poczt. Wejsławice	30 24	2.400	8	500	1	50	—	—	5	300	3	200
Ajencja Poczt. Ruda-Opalin	—	—	1	100	—	—	—	—	—	—	5	250
Ajencja Pocztowa Sawin	—	—	—	—	4	530	—	—	18	1.000	13	900
Ajencja Poczt. Wiszniewice	—	—	1	50	10	950	3	300	35	2.150	23	1.450
Ajencja Pocztowa Kanie	—	—	—	—	—	—	—	—	4	200	2	100
Ajencja Pocztowa Pawłów	—	—	2	100	10	700	—	—	8	400	11	550
Ajencja Pocztowa Świerże	4	250	2	100	4	200	28	1.850	15	1.100	11	1.000
Ajencja Pocztowa Dorohusk	2	200	5	400	1	50	—	—	15	1.300	—	—
Razem . .	101	13.700	143	17.800	143	17.050	49	3.700	290	28.050	296	24.700
Kasa Urz. Skarb. w Chełmie	106	26 000	74	11.300	19	2.500	4	1.150	66	9.450	157	17.150
Ogółem . .	207	39.700	217	29.100	162	19.550	53	4.850	356	37.500	453	41.850

W ostatnich dniach września odbyło się w ociągającym się Chełmie (w porównaniu z Zamościem i Hrubieszowem) kilka propagandowych zebrań wieców i pochodów (między innymi — kolejary).

W dniu 1 października utworzony został w Chełmie Komitet Żydowski Propagandy Pożyczki Narodowej (m. inn. afisze: „Kupcy-Zydzi!”). Do prezydium Komitetu weszli: prezes Gminy Żydowskiej B. Finkelsztejn, j. prezes Gminy Żydowskiej Azrael Kratko i red. „Chełmer Satyme” p. F. Łazar. W dniu 2 września odbył się z inicjatywy Komitetu na placu przed Starostwem wiec, na którym prze-

mawiali prezes B. Finkelsztejn i red. F. Łazar. Poprzedzani orkiestrą kolejową, udali się uczestnicy wiecu (ulicami Lubelską, Lwowską, Pocztową i z powrotem Lubelską) do sali kina „Corso” (godz. 7 min. 30 wiecz.), dokąd wkrótce przybyli prezes Izby Skarbowej w Lublinie p. Jan Grabski i wicedyrektor Izby Przemysłowo-Handlowej w Lublinie dr. Karol Hollenberg — jako specjalnie zaproszony prelegent.

Doskonały mówca, zobrazował dr. Hollenberg źródło powstanie kryzysu światowego, nowe tory polityki gospodarczej, powstanie etyzmu, liberalizm gospodarczy Polski (na tle ucisku gospodarczego

w Rosji, w Niemczech i we Włoszech) oraz niezbędność Pożyczki Narodowej. Jako dawniejszy obywatel Chełma (spokrewniony z jedną z tutejszych rodzin) był dr. K. Hollenberg nieładą dla Żydostwa chełmskiego sensacją, która doskonale, zdaje się, na obecnych (przeważnie Żydów) w kierunku popierania Pożyczki podziałała.

Po dr. K. Hollenbergu przemawiał prezes Izby Skarbowej w Lublinie p. Jan Grabski. Miękki ton, szczerze, poparte żywą ilustracją przykładów podejście do sprawy oraz osobisty urok przedstawiciela władzy skarbowej, apelującego do serc i rozumów zebranych — po-

kryste były, jak i prelekcja poprzedniego mówcy, rzęsiłemi, niezdawkowemi oklaskami.

Na zakończenie przemawiał zast. star. p. Tadeusz Illukiewicz — tonem energicznym, żywym, przekonującym.

Zagajenie zebrania spożywało w ręku zastępcy przewodniczącego Chełmsk. Pow. Obyw. Poż. Nar. p. Zygmunta Zajączkowskiego, kierownika Sądu Grodzkiego w Chełmie.

—o—

Uczennice Seminarjum Żeńskiego wraz z klasą gimnazjalną subskrybowały jedną obligację Pożyczki Narodowej.

Brzck.

Z WŁODAWY.

Obchód 250-lecia odsieczy wiodenskiej.

W dniu 24 września Włodawa święciła 250-letnią rocznicę zwycięstwa króla Sobieskiego pod Wiedniem. Po uroczystym nabożeństwie wszystkich wyznań uformował się na placu przed kościołem parafialnym pochód, złożony z działwy szkolnej, przedstawicieli władz i organizacji, oddziałów strzeleckich, drużyny klubu sportowego „Makkabi”, i ludności, który udał się na błonia za miastem, gdzie po przemówieniu p. wicestarosty Sobieskiego odbyła się defilada wojska, „Strzelca”, „Makkabi” i harcerstwa.

Zawiazanie Koła Tow. Pop. Bud. Szkół we Włodawie.

W dniu 24 września odbyło się w budynku szkoły powszechnej we Włodawie organizacyjne zebranie

Koła Tow. Pop. Bud. Szkół Powsz., na które przybyło około 50 osób. Po zagajeniu przez przewodn. p. Strzałkowskiego omówiła dokładnie cel i zadania oraz znaczenie akcji nowopowstałego Towarzystwa, delegatka obwodu p. Zofia Dyrkowska, poczem zapisało się na członków Koła 40 osób z których wiele wpłaciło od razu składkę członkowską.

Świadczy to o należytem zrozumieniu przez obywateli m. Włodawy znaczenia odpowiednich budynków dla zdrowia działwy. Po zapisach członków odbyły się wybory do zarządu nowopowstałego Koła, do którego weszli: p. Radzikowska — jako przewodnicząca, p. Poradziska — jako zastępczyni przewodniczącej, p. Byshawski — jako skarbnik, p. Partyka — jako sekretarz i p. Kalichsztejn — jako czło-

nek. Mamy nadzieję, że ilość członków tak ładnie zapowiadającego się Koła wkrótce się zwielokrotni.

Posiedzenie Rady Szkolnej Powiatowej we Włodawie.

W dniu 23 września r. b. odbyło się w sali konferencyjnej Starostwa plenarne posiedzenie Rady Szkolnej Powiatowej. Rozpoczął je wygłoszeniem referatu o nowym ustroju szkolnym p. Jan Szczepaniec, insp. szk. we Włodawie. Referat wywołał żywą dyskusję. Sprawozdanie z działalności wydziału wykonawczego R.S.P. za półrocze złożył przewodn. ks. Zygmunt Brudnicki. Po załatwieniu kilku drobnych spraw senciowych insp. szk. zawiadomił Radę o likwidacji Inspektoratu. Po dłuższym przemówieniu posła Blyskosza uchwalono zwrócić się do ministra W.R. i O.P., aby uwzględniąc rozległość i specyficzne warunki powiatu włodawskiego, raczył pozostawić względnie

przywrócić Inspektorat Szkolny we Włodawie.

Po posiedzeniu odbył się w klubie urzędniczym obiad, którym Rada Szk. Pow. żegnała insp. szk. J. Szczepanieca, odchodzącego na stanowisko Inspektora Szkolnego do Zamościa.

Sprostowanie.

W numerze niniejszym w artykule „Ulice, wołające o pomstę do nieba” na str. 3 — wkradła się następująca pomyłka. W 4-ym wierszu artykułu zamiast „Młynarską” winno być: „ul. Dr. Jordana”. Następnie w wierszach 20 i 21 winno być zamiast „Młynarska—Reformacja” — ul. Dr. Jordana-Reformacja.

Poza tem na str. 4 w „Dziale rozrywkowym” w 6-ym wierszu zdolu winno być: „w przeciągu października (№ № 22, 23, 24, 25)” — nie zaś -września, jak wydrukowano.

Inowacje w Bibliotece Miejskiej.

Biblioteka Miejska w Chełmie wprowadziła ostatnio pożyteczną inowację, która niewątpliwie przyczyni się do zwiększenia liczby abonentów i rozwoju czytelnictwa w Chełmie.

Wszyscy urzędnicy państwowi, samorządowi, grona nauczycielskie i pracownicy instytucji prawno-publicznych zostali zwolnieni od obowiązku wpłacania kaucji w kwocie 5 zł. i mogą zostać abonentami po złożeniu tylko odpowiedzialnej deklaracji.

Poza tem Kierownictwo Biblioteki zostało upoważnione do obniżania kaucji według swego uznania do

kwoty 3 zł. od tych osób, które nie są w możności złożyć pełnej kaucji.

Tak wielkie udogodnienia oraz niska opłata abonamentowa zyskała Biblioteka napewno znaczną nową liczbę czytelników, zwłaszcza że księgozbiór uzupełniany jest stale wszystkimi nowościami, ukazującymi się na rynku księgarskim.

Szczególnie bogato przedstawiają się działy: beletrystyczny i pamiętnikarsko-histeryczny z okresu wielkiej wojny i czasów powojennych.

NADEŚLANE.

Szanowny Panie Redaktorze!

Uprzejmie proszę o udzielenie gościnny dla kilku słów w sprawie publicznej.

W wigilię przyjazdu do Chełma Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej parkany i słupy ogłoszone w mieście zostały udekorowane dziesiątkami afiszów z wolutami literami, zapowiadającymi w miejscowym miejskim teatrze *rosyjskie śpiewy i tańce*. Zaś na parkanie miejskiego ogrodu, na skwerach i na placu D-ra E. Łuczakowskiego, przed pomnikiem poległych bohaterów w walce z rosyjskim najeźdźcą, wystawiono na słupach szyldy z łokciowej wielkości literami, zapraszając na *występy teatru rosyjskiego*.

W tym właśnie czasie każdy dom, każdy balkon, każdy najbiedniejszy sklepiczek udekorowany był zielenią, barwami narodowymi i portretami naszych narodowych polskich bohaterów. To też nic dziwnego, że ultramarynowego koloru hałaśliwe szyldy „rosyjskie” na placach miejskich raziły smak i uczucia patriotyczne wielu obywateli. Nie raziły jednak widać wcale „z bożej łaski, wielkorydźców miejskich, którzy powinni wytłumaczyć dzierżawcom sali teatru miejskiego, że sprowadzenie na dzień przyjazdu Pana Prezydenta — rosyjskiego teatru jest nie na miejscu i że raczej powinni dać coś patriotycznego polskiego. — A może — myślałem — tak się złożyło, że jakiś rosyjski zespół przypadkiem zjechał? Poczyniono koszta i nie chciano odwoływać przedstawień? Tymczasem przekonałem się, że odwrotnie, nijaki „teatr rosyjski” do Chełma nie przyjeżdżał, lecz ktoś, komu zależało widocznie na nadaniu miastu „rosyjskiego” charakteru, sprowadził jakiegoś łobuza z warszawskiej Woli, który kiepsko naśladował Rosjanina, rzekomo nie umiejącego mówić po polsku. Ten „artyści” nim przystąpił do „artystycznych wyczynów”, miał szelność przeproszać publiczność, że „jest zmuszony skutkiem formalności w Starostwie mówić na polskim języku”. „Występy” ograniczyły się do starych, brudnych kawałów i „trepaczka”, wykonane przez „młodocianego” karła.

Zwróciłem uwagę pp. Binsztokowi i Borensztajnowi, dwóm współdzierżawcom teatru miejskiego, na niewłaściwość ich postępek z owym teatrem, ale przekonałem się, że z takim samym skutkiem można mówić ze ślepym o kolorach. Rowiedziano mi: „Przecież to

nic nie szkodzi — Pan Prezydent do kina dziś nie przyjdzie, a ci artyści to są ludzie, którzy chcą trochę zarobić... Ale już jutro (w dzień przyjazdu P. Prezydenta) to się zdejmiemy te szyldy...”

Po wyjściu z kina spotkałem p. Włodzimierza Fąfrowicza, architekta miejskiego, który na moją interwencję zwrócił się do p. komisarza Górdziatkowskiego o zdjęcie przez strażaków tej szczególnej dekoracji miasta. Tak się też i stało.

Ale na drugi dzień „chcący trochę zarobić” znów wywiesili przed pomnikiem poległych swoje „rosyjskie występy”, dekorując w ten sposób miejsce przejazdu Pana Prezydenta przez miasto.

Dopiero moje zwrócenie się do b. burmistrza Chełma p. Hilgiera, który potrafił przekonać jednego z funkcyjarszyszy policji, że należy zdjąć tę ozdobę, położyło kres tej drobnej ale przykrej dla oka i uczucia dekoracji.

Opisałem ten wypadek dlatego, że chciałbym zwrócić publicznie uwagę:

1) Zarządowi Miasta — na obowiązek dbania o wygląd miasta nie tylko w znaczeniu fizycznym, ale i moralnym i na obowiązek baczenia, aby dzierżawcy miejskiego teatru nie czynili zeń przytułku dla pornografii i głupoty;

2) dyrekcji teatru, że w chwilach uroczystych kino nie może być gorszem od sklepiku ze śledziami. „Trochę zarobić” należy na czem innym, albo kiedy indziej... Wszak są ludzie, którzy zarabiają nawet na... tylko czynią to we właściwym miejscu i czasie...

Kazimierz Czernicki.

NAJWIĘKSZY PAN???

Dr. med. **Józef Feldman**
powrócił i przyjmuje chorych.
Specjalność:
choroby kobiece, akuszerja i wewnętrzne.
Leczenie diatermją i kwarcówką.
Godz. przyjęć: od 8 do 13
i od 15 do 20.
Chełm, ul. Reformacka, 7, m. 14.

Zdarzenia i wypadki.

Skazanie nieuczciwego kupca

Wyrokiem Sądu Grodzkiego w Chełmie z dnia 28 września r. b. skazany został na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem kary na mocy amnesji Menasze Rozenbaum, właściciel dużego składu gotowych ubrań i manufaktury w Chełmie przy ul. Lubelskiej 28 Rozenbaumowi udowodniono podwójne pobranie za ten sam towar 300 złotych od żony kolejarza Marji Drodzowej, która aż do wpłacenia ostatniej raty weksla nie wycofywała, poczem weksel został przez Rozenbauma zrealizowany ponowo. Poza karą więzienia skazano go jeszcze na zwrot niesłusznie pobranych pieniędzy i na zapłacenie kosztów sądowych.

Zabójstwo.

1-go października w lesie koło Pawłowa (kol. Aleksandrowska) spotkali się Daniel Festen i Edward Hand (z Klementowa) z Rudolfem i Wilhelmem Mantykami.

W trakcie sprzeczki Rudolf Mantyka został ugodzony nożem w serce i zmarł.

Posterzenie.

Do właścicielki sklepu wódzanego Anny Ignatowskiej (Sielec gm. Rakolupy) weszło 5 ludzi (Franciszek Niemiec, Józef Pasiak, Jakób Kowal, Stefan Klekocka i Andrzej Harasim). Po wypiciu 3 butelki wódki wyszli, a w nocy powrócił Niemiec i zaczął się dobijać do drzwi Ignatowskiej, która z przestachu (ma 63 lat) dostała ataku serca i upadła nieprzytomna. Widząc to 27-letni brat jej Bolesław Rydel strzelił do Niemca (znanego awanturnika) przez okno i ciężko zranił. Niemiec zmarł w szpitalu.

Utonięcie.

22 września utonął w rowie po wykopany torfie 3-letni Apolonjusz Małec (Wola Korybutowa gmina Siedliszcze).

Esencją octową.

Przed Starostwem w Chełmie otrula się 29-letnia biuralistka Adela Rożkówna z Trzebini pow. chrzanowskiego. Powodem — zawód miłośny.

Do studni.

Tuchsznajder Moszko (ul. Uściługska 28) skoczył w celu samobójczym do studni, skąd wydobył go Abram Ajzen. Powodem targnięcia się na życie — rozstrój nerwowy.

Zemsta staruszki.

56-letnia Zofja Panasiuk (wieś Kukawka gm. Rakolupy), poniewierana przez zięcia Tchorzewskiego i swą córkę, podpaliła przez zemstę w nocy z 2 na 3 października ich domostwo. Spłonęły stodoła (podpalona zapalką), chata (podpalona łniami kłakami) oraz obora. Po podpaleniu zabudowań Panasiuk weszła do środka i położyła się, aby spłonąć w ogniu. Niedoszłą samobójczynię aresztowano.

Szkola w ogniu.

19 września zapalił się dom, należący do Anny Kosakowskiej w Brzyźnie. Spłonęła sala szkolna.

Požary.

Janowi Dębickiemu (Olchowice) pożar zniszczył zbiory tegoroczne.

Michałowi Musze spłonęły w dniu 26 września stodoła, obora i zbiory tegoroczne. Straty 1665 zł.

Chełm się ogrzała.

Stanisław Rejzak, pasąc krowy, odpalił przez nieostrożność stóg) Mikołaja Wybasza (50 zł.) rozniecając ognisko (wletrzny dzień) wpo bliżu stoga.

Stóg w ogniu.

28 września pastuch Władysław Koział (Pawłów) podpalił przez nieostrożność stóg siana (wartość 50 zł.), należący do Jana Derkacza.

Dr. S Wilenkowa
Chełm, ul. Sienkiewicza 6,
udziela lekcji: 1) języka polskiego i 2) języka niemieckiego pojedynczo i grupami po cenach przystępnych.

Dr. B. KOKIEL
Choroby wewnętrzne i dziecięce
Chełm, ul. Reformacka, 16
(dom p. Maksa Sokulera).

Przy Ośrodku Zdrowia w Chełmie została uruchomiona Stacja Opieki nad Matką i Dzieckiem.

Kasacja obrońców Centrolewu oddalona.

Wyrok skazujący zatwierdzony.

Wczoraj o godz. 4 m. 30 w sali Sądu Najwyższego ogłoszona została przez przewodniczącego II Izby Karnej sędziego Rzymowskiego decyzją kompletu orzekającego w sprawie 10-u przewodców Centrolewu.

Decyzją tą oddalone zostały obie skargi kasacyjne, złożone przez obrońców.

Tęsamem uprawomocnia się wyrok Sądu II instancji, zatwierdzający wyrok Sądu Okręgowego, którego mocą skazani zostali: Adam Ciolkosz, Stanisław Dubois, Mieczysław Mastek, Adam Pragier i Józef Putek — na 3 lata więzienia

Norbert Barlicki, Władysław Kiernik i Herman Lieberman — na pół trzecia roku; Kazimierz Bagiński — na 2 lata; Wincenty Witos — na półtora roku.

Skazani: Ciolkosz, Dubois, Mastek, Pragier i Putek pozbawieni praw politycznych, i obywatelskich honorowych na przeciąg 5 cju, a K. Bagiński, N. Barlicki, W. Kiernik H. Lieberman i W. Witos — na przeciąg lat 3 ch.

Podczas odczytywania decyzji Sądu Najwyższego nikogo ze skazanych na sali nie było.

Motywy decyzji Sądu Najwyższego ogłoszone będą w ciągu dni 14.

Apteka Grzegorza Dzielmskiego W CHEŁMIE

poleca artykuły kosmetyczne — w życiu codziennym pań i panów niezastąpione i z powodzeniem konkurujące z wyrobami zagranicznymi.

KREM „JAGODA“, jasny i ciemny.

MYDŁO „JAGODA“, nadające się do każdej cery (t. j. suchej i tłustej) i doprowadzające ją do stanu normalnego.

Roślinny puder do twarzy w 4 kolorach.

Pachnidło „Kwiaty polskie“ (polskie perfumy). Cena flakonika 50 gr.

Sezonowy uniwersalny kosmetyk:

„DELEKTAR“ — do pielęgnowania cery.

„DELEKTAR“ b. szybko likwiduje oparzenia słoneczne, usuwa ból i swędzenie, spowodowane nadmiernym opaleniem. Cena 1 zł.

Olejek do opalań, powodujący równomierne opalenie i zdrowy wygląd cery. Cena 90 gr. i 50 gr. Nadzwyczaj skuteczny puder od potu. Cena 1 zł.

Do akt. Nr. Km 909/33

Obwieszczenie

Komornik Sądu Grodzkiego w Chełmie lub. II rewiru Stanisław Stypiński mający swą kancelarię w Chełmie przy ul. Młynarskiej 7, na zasadzie art. 602, 604 K. P. C., ogłasza, że w dniu 12 października 1933 r. od godz. 11 rano w kol. Uher gm. Krzywiczki pow. chełmskiego odbędzie się sprzedaż z publicznej licytacji ruchomości, należących do Szymona Dyńca, oszacowanych na łączną sumę 1182 zł. na zaspokojenie należności Wincentego Grzelaka.

Spis rzeczy oraz poszczególny szacunek takowych można z wyjątkiem dni świątecznych obejrzeć każdego dnia od godz. 8 do godz. 14 w kancelarii mojej, a w dniu licytacji na miejscu sprzedaży.

Komornik Sądowy
St. Stypiński

Do akt. Nr. Km. 49/33 i 51/33

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Chełmie lub. II rewiru, Stanisław Stypiński, mający swą kancelarię w m. Chełmie przy ul. Młynarskiej 7, na zasadzie art. 602, 604 K.P.C., ogłasza, że w dniu 16 października 1933 r. od godz. 10 rano w Pobołowicach, gm. Żmudź pow. chełmskiego odbędzie się sprzedaż z publicznej licytacji ruchomości, należących do Władysława i Kazimierzy Trąbaczewskich, a oszacowanych na łączną sumę 2700 zł., na zaspokojenie należności sp. Szmula Helfenbojna.

Spis rzeczy oraz poszczególny szacunek takowych można obejrzeć każdego dnia z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 8 do godz. 14 w kancelarii mojej, a w dniu licytacji na miejscu sprzedaży.

Komornik Sądowy
St. Stypiński.

Dr. med. HENRYK ZAJFEN
choroby wewnętrzne
specjalnie choroby dzieci
Chełm, ul. Lubelska, 56.

Instrumenty muzyczne, artykuły
radjowe, elektrotechniczne,
fotograficzne
i żarówki elektryczne.
N. GOJZEN
Chełm, ul. Lubelska, 60
(dawniej sklep Kowalczyka).
Ceny konkurencyjne.

„Relios“ radykalny środek
przeciw wrogom, przeczyszczającym, liszajom, swędzącym, suchym i mokrym, oraz egzemie
„Werrucina“ niezawodny środek przeciwko odciśkom i brodawkom.
Pot nóg, pach i rąk natychmiast usuwa „ANTI POT“.
Wymienione środki do nabycia:
SKŁAD APTECZNY
S. BIRNBAUM magister farmacji
CHEŁM, UL. LUBELSKA, 36.

Żarówki różnych firm
od 5 do 600 śwlec
Swieże baterje
adenowe i kieszonkowe na składzie
NOWOŚĆ: nietłukące się szkło
B. MAZURKIEWICZ, Lubelska 59

Weksle na sumę 300 (trzysta) złotych podpisane przez Aleksandra i Aleksandra Gryciów, znajdujące się w rękach Michała Wojciechowskiego unieważniam z powodu splecenia takowych. Gryć Aleksander kol. Rudki Dom Kolejowy.

Kto Trubakowskie piwo pije
ten, oszczędzając, sto lat żyje!
Dlatego pijmy PIWO tylko
chełmskiego browaru
„Nowa Bawarja“.

Dziedzic Ksawery rocznik 1888 zam. w Chełmie przy ul. Kowalskiej 15 a, zgubił książeczkę wojskową, wydaną przez P.K.U. Chełm.

Została otwarta

PRACOWNIA KRAWIECKA Franciszek Jarmuszyński

Ubiory męskie i mundury szkolne.
Wykonanie robót solidne.
Ceny przystępne.
Chełm, ul. Pierwszego Maja 5.

Do akt. Nr. Km. 56/33

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Chełmie lub. II rewiru Stanisław Stypiński, mający swą kancelarię w m. Chełmie przy ul. Młynarskiej 7, na zasadzie art. 602, 604 K.P.C., ogłasza, że w dniu 11 października 1933 r. o godz. 10 rano w folw. Holendernia gm. Swierże pow. chełmskiego odbędzie się sprzedaż z publicznej licytacji ruchomości, należących do firmy Michał Lorenc i S-ka, oszacowanych na łączną sumę 1590 zł., na zaspokojenie należności Juljanny Rabiegowej.

Spis rzeczy oraz poszczególny szacunek takowych można obejrzeć każdego dnia z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 8 do 14 w kancelarii mojej, a w dniu licytacji na miejscu sprzedaży.

Komornik Sądowy
St. Stypiński

Do akt. Nr. Km. 446/33

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Chełmie lub. II rewiru Stanisław Stypiński mający swą kancelarię w m. Chełmie przy ul. Młynarskiej 7 na zasadzie art. 602, K. P. C., ogłasza, że w dniu 16 października 1933 r. od godz. 12 rano w majątku Wólka Leszczańska gm. Żmudź odbędzie się sprzedaż z publicznej licytacji ruchomości, należących do Tadeusza Dziewickiego, oszacowanych na łączną sumę 3000 zł., na zaspokojenie należności firmy „Wiesopfana“ w Poznaniu.

Spis rzeczy oraz poszczególny szacunek takowych można obejrzeć każdego dnia z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 8 do 14 w kancelarii mojej, a w dniu licytacji na miejscu sprzedaży.

Komornik Sądowy
St. Stypiński.

Do akt. Km. 682/33

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Chełmie lub. II rewiru Stanisław Stypiński, mający swą kancelarię w m. Chełmie przy ul. Młynarskiej 7, na zasadzie art. 602, 604 K.P.C., ogłasza, że w dniu 12 października 1933 r. od godz. 10 rano w kol. Uher gm. Krzywiczki pow. chełmskiego odbędzie się sprzedaż z publicznej licytacji ruchomości, należących do Jana Susła s. Franciszka oszacowanych na łączną sumę 6100 zł. na zaspokojenie należności Państwowego Banku Rolnego.

Spis rzeczy oraz poszczególny szacunek takowych można obejrzeć każdego dnia z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 8 do 14 w kancelarii mojej, a w dniu licytacji na miejscu sprzedaży.

Komornik Sądowy
St. Stypiński

Są **gilzy** po 5 groszy pudełko — różnych fabryk. Jednak prawdziwie dobre są tylko gilzy starej fabryki

„**PASCHALSKIEGO KRZYŻOWE**“.

Do nabycia w sklepach:

A. Rychter, Chełm, ul. Krzywa, 20.
Sz. Babat, Chełm, ul. Lubelska.

Do akt. Nr. E. 1291/31

Obwieszczenie

Komornik Sądu Grodzkiego w Chełmie lub. II rewiru, Stanisław Stypiński, mający swą kancelarię w Chełmie przy ul. Młynarskiej 7, na zasadzie art. 602, 604 K.P.C., ogłasza, że w dniu 20 października 1933 r. od godz. 10 rano w kol. Wygnańce gm. Wojślawice pow. chełmskiego odbędzie się sprzedaż z publicznej licytacji ruchomości, należących do Ignacego Ejsmunt, oszacowanych na łączną sumę 550 zł. na zaspokojenie należności p. Szmula Helfenbojna.

Spis rzeczy oraz poszczególny szacunek takowych można obejrzeć każdego dnia z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 8 do 14 w kancelarii mojej, a w dniu licytacji na miejscu sprzedaży.

Komornik Sądowy.
St. Stypiński

Wanda Szadzikówna, zam. przy ul. Hrubieszowskiej, 47, unieważnia zgubioną legitymację № 50, wydaną przez Inspektorat Szkolny w Chełmie.

PRENUMERATA:

Miesięczna . . . . . 70 gr.
Kwartalna . . . . . 2 zł. —
Roczna . . . . . 8 „ —

Adres Redakcji i Administracji: Chełm, ul. Lubelska 69.
Godziny przyjęć Administracji codziennie, oprócz niedziel, od godz. 10—12 i 16—19. Redaktor przyjmuje we wtorki od 13—14 i piątki od godz. 17—18. **Tel. Red. i Adm. № 6.**

CENY OGŁOSZEŃ:

Cała strona — 96 zł. Mniejsze stosownie do wymiarów. Na pierwszej stronie 33 proc. drożej. Drobne 10 gr za słowo, najmniej jednak 1 zł.

Za Komitet Redakcyjny:

Michał Kińczyk
Antoni Pikulski

Wydawca w imieniu T-wa Wydawniczego, kierownik Administracji i redaktor odpowiedzialny: **Bronisław Kwiatkowski**

Tłoczono w drukarni „ZWIERCADŁO“ Chełm Lubelska, № 56.